

O zasypaných studnách a Božím milosrdenství

Základ kázání: Židům 11,15-19

Čtení: Genesis 26,12-33

Mnohokrát v Bibli narazíte na větu: „Já jsem Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův,“ přičemž ta tři jména nepředstavují vyčerpávající výčet Božích příznivců, nýbrž jakýsi vzorník, na kterém je vidět, co lidem Bůh nabízí a dává (a co to s nimi dělá).

Máš před sebou požehnání, člověče, ale abys k němu došel, to nesmíš zůstat trčet v tom, co dneska máš a kdo dneska jsi (řekl Bůh prvnímu z nich). Kdo už nic nečeká, ničeho nového od Boha se nedočká (nebo si toho nevšimne). Nebudete-li nehotoví jako děti, děláte chybu. Protože tak zralí, že by vás Bůh už neměl čím překvapit, tak zralí a hotoví nikdy nebudete. Tohle řekl Bůh Abrahamovi a ten se podle toho zařídil, což znamená, že vedl normální život (s normálními chybami, jak to tak bývá) a měl přitom namířeno k požehnání.

Pod slovem požehnání si člověk asi dovede představit ledacos. V kostele jím rozumíme velkolepý Boží slib, který se den za dnem naplňuje. Požehnání není v lidských rukou, děje se toliko z milosti Boží a my ho druhým lidem nanejvýš tlumočíme a snažíme se je ujistit, že když je to slib od Boha, můžete se spolehnout, že to taky splní.

Abrahamovi Bůh slíbil, že ho učiní požehnáním pro všechny lidi a že to bude i skrze jeho početné potomstvo, jako hvězd na nebi jich bude. O pár let později to vypadalo, že je nebe zatažené a hvězdy nevidět: potomstvo by tu bylo, ale početné moc není a jmenuje se Izák. Má sice ještě bráchu, ale toho otec Abraham vyhodil z domu i s jeho matkou (jež se špatně snášela s Izákovou matkou a jejich rozchodu předcházelo, že ve sporech, jak to tak bývá, příkládaly pod kotel obě strany).

Co se na Izáka Abraham natěšil, a když se narodil a vyrostl, vypadalo to, že už se ten Boží slib konečně začíná plnit: Mám syna! „Nemáš, náleží mně,“ opáčil na to Bůh (stalo se to v takové známé hororově laděné rituální scéně). Někdy se říká, že člověk bude nějak jednou pokračovat ve svých dětech, ale nevím, jestli by o to ty mé (nebo ty vaše) stály a ani bych jim to nepřál. Spíš bych jim přál, aby - po svém - pokračovaly v životní cestě za požehnáním, k němuž sice nedojdeme, ale ono si nás najde. Asi jako když někomu přejete dobré zdraví, ale víc než přání s tím už nesvedete; ale aspoň mu to přejete. Kéž by lidé dalších generací vzali na vědomí, že naplňování toho Božího slibu (požehnání pro všechny) neskončilo a že pokračuje dál a právě o to že by měli mít starost. Bůh nás provází životem, což je to nejlepší, co nás mohlo potkat (a já v té věci sice víc zařídím neumím, ale i tak se budu snažit).

O Izákovi se toho v Bibli vlastně moc nedozvíte. Našli mu ženu, tak si ji vzal. Měl s ní dva syny, z nichž jeden prahl po požehnání až tak, že při tom kapku podváděl, a ten druhý mu za to šel po krku. Pak se tam ještě píše, jak Izák zopakoval některé chyby svého otce jak přes kopírák (to my lidi dělááme) a taky jak si získal respekt u obyvatel, se kterými nebyvali Abraham a jeho potomci zrovna kamarádi. Respekt ovšem není totéž, co láska, a tak Izákovi a jeho čeládce likvidovali ti lidé studny („než to nechat vám, tak to radši zasypu!“).

Izák neválčil, vždycky šel a vykopal se svými lidmi novou studnu, než jim ji tamti zase zasypali. A pak zas a ještě, až jim konečně jedna zůstala. To prosím není návod, jak řešit sousedské či jaké spory (i když jedna z možností to je), a není to ani popis Izákovy povahy, protože o to se bibličtí vypravěči opravdu nezajímají.

Izák tu vypadá jako vzor pokorné a smířlivé trpělivosti, ale ona to není zpráva o něm, ale o tom Božím slibu. Cholerici, flegmatici i všichni ostatní se zkrátka setkávají s tím, že Boží požehnání

nejede podle jízdního řádu, a jestli ano, tak ne podle našeho, jak jsme si ho vysnili. Dokonce je to tak, že i když vám je zrovna bídě a nějakí lidé nebo nějaké okolnosti vám zrovna takříkajíc zasypávají studny, pro Boží požehnání to není konečná.

Ba co víc: Coby křesťané stavíme základ svého životního putování na Božím milosrdenství, tak jak se projevilo v Ježíšově příběhu, ovšem příšerným způsobem (čímž myslím smrt na kříži). Tehdy to vypadalo, jako by ty studny byly už zasypány úplně všechny, jenže Bůh nám pořídil zase novou (čímž myslím vzkříšení). Studnu Přísahy nebo Smlouvy a na nás je, jestli na to přistoupíme. K čemuž neumím ničím kloudně přispět, ale aspoň bych nám to všem přál.

Spousta lidí si říkává: „A kdopak nám dá užít dobrých věcí?“ Taky si to třeba říkáváme, ale odpověď (naznačenou ve starém žalmu) známe:

Ať nad vámi vzejde jas Hospodinovy tváře

- vždyť Bůh dává vašemu srdci větší radost, než jakou by vám kdo jiný mohl slíbit, natož splnit.

Ať nad vámi vzejde jas Hospodinovy tváře

a ať vás naplňuje radostí,

ať vašemu rozhodování dodá odvahu,

vašemu úsilí vytrvalost,

vaší naději elán

a vašemu srdci otevřenost pro všechno to, co nám Boží láska dopřává. Amen.